

**ALGUNES INFORMACIONS PRÀCTIQUES
PER A AMPA**

Sabadell, 28 de novembre de 2015

ESTATUTS I REGISTRE DE JUNTES DIRECTIVES

- **Adaptació dels estatuts a la Llei 4/2008**

Tot i que es va aprovar un moratòria per a l'adaptació i que no s'apliquen sancions cal adaptar-los, ja que pot suposar la pèrdua d'accés a subvencions i la invalidació de la pròpia AMPA

Trobeu més informació a :

http://justicia.gencat.cat/ca/ambits/dret_i_entitats_juridiques/associacions/adaptacio_d_estatuts/

- **Registre dels càrrecs de la junta directiva al Departament de Justícia**

Molt important ja que només es consideren els òrgans de govern validats els registrats, per tant, no fer-lo pot portar a problemes de no reconèixer a les persones que no estiguin al registre i que es puguin impugnar els acords de junta

<http://justicia.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Inscripcio-dels-organs-de-govern-duna-associacio>

Per consultar si els estatuts i el registre de la junta directiva està al corrent podeu trucar al: Telèfon del Dep. Justícia/entitats jurídiques: 93 316 41 76

OBLIGACIONS DOCUMENTALS

Llibres de comptabilitat

Les associacions han de portar un llibre diari i un llibre d'inventaris i comptes anuals, llevat que no estan obligades a presentar la declaració de l'impost de societats. En aquest cas, han de portar un llibre de caixa en què es detallin els ingressos i les despeses.

- Llibre diari: S'hi ha de consignar dia a dia les operacions relatives a l'activitat. Tanmateix, s'hi poden fer anotacions conjuntes dels totals de les operacions per períodes no superiors a un mes si aquestes es detallen en altres llibres o registres concordants.
- Llibre d'inventaris i comptes anuals: S'ha d'obrir amb l'inventari inicial, i s'hi han de transcriure anualment l'inventari de tancament de l'exercici i els comptes anuals.

Llibres d'actes, llibre d'associats i llibre de voluntaris

- Llibre d'actes: Ha de contenir les actes de les reunions dels òrgans col·legiats, autenticades de la manera que estableixin els estatuts o, si no l'estableixen, amb la signatura del secretari i el vistiplau del president de l'òrgan. Es poden obrir llibres d'actes separats per als diversos òrgans, però s'han d'agrupar en un de sol al final de l'exercici corresponent.
- Llibre d'associats: Ha de contenir una relació actualitzada dels associats en el qual constin, almenys, les dates d'alta i de baixa de l'associació i el domicili.

A partir de la Llei 11/2005 ja no cal legalitzar ni enregistrar aquests llibres. S'han de conservar degudament complets, ordenants i signats si s'escau

ASSEGURANCES

Les AMPA, com a entitats jurídiques, no estem excloses de les nostres responsabilitats ni dels riscos associats l'activitat que fem. Hem de diferenciar entre les obligatòries i les voluntàries:

ASSEGURANCES OBLIGATÒRIES

▶ **ASSEGURANÇA DE RESPONSABILITAT CIVIL DE L'AMPA**

Quan, fruit de les actuacions de l'AMPA, es produeixin danys a tercers, cobrirà les possibles indemnitzacions o conseqüències derivades.

Aquesta assegurança la tenim contractada a FAPAES per a totes les nostres AMPA.

▶ **ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS PER ALS USUARIS DE LES ACTIVITATS**

Serà obligatòria per les activitats que estan fora del calendari escolar i per als menors de 18 anys (sortides, casals, colònies, viatges...).

▶ **ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS ORGANITZADES PER CONSELLS ESPORTIUS**

Dependrà del tipus d'esport de què es tracti. Normalment, se n'encarreguen les associacions esportives o federacions de cada especialitat esportiva.

▶ **ASSEGURANÇA OBLIGATORIA D'ACCIDENTS PER A ACTIVITATS D'ESPORTS D'ALT RISC**

Serà obligada quan organitzem sortides d'alt risc com esports d'aventura, alta muntanya, escalada... que tenen una regulació específica.

ASSEGURANCES VOLUNTÀRIES

▶ **ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS PER ALS VOLUNTARIS**

Cobrirà el risc d'accident i de malaltia derivat de la seva tasca de voluntari. Seria el cas dels membres de junta, pares i mares voluntaris o monitors voluntaris que realitzen activitats sense retribució. (amb la nova llei del voluntariat les AMPA no estaran a priori incloses com a entitats de voluntariat)

▶ **ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS PER ALS USUARIS DE LES ACTIVITATS**

Poden donar cobertura als usuaris de les nostres activitats en cas d'accident. Aquest model és molt recomanable per aquells casos en què no hi ha centres sanitaris públics (i sí privats) a prop del centre, que puguin atendre els usuaris en cas d'accident.

A BANDA D'AQUESTES ASSEGURANCES, RECORDEM TAMBÉ:

▶ **ASSEGURANÇA ESCOLAR OBLIGATÒRIA**

Obligatòria amb la matrícula pels alumnes de 3r de la ESO en endavant, fins als 28 anys.

Cobreix accident escolar, malaltia i infortuni familiar.

Cal que les activitats cobertes estiguin "organitzades o autoritzades pels centres escolars". Per tan, t recomanem que totes les activitats organitzades per l'AMPA quedin aprovades en el Consell Escolar del centre.

Per als alumnes afectats i per aquelles extraescolars ordinàries (extraescolars d'idiomes, esports, teatre, música...) no cal, doncs, una assegurança d'accidents afegida.

ALTRES ASSEGURANCES QUE ES PODEN VALORAR SEGONS LA SITUACIÓ DE CADA AMPA:

▶ **Assegurança dels locals de l'AMPA (si té espai propi):**

Tant del contingut com del continent o només del continent, en el cas que disposi d'un espai dintre del centre on guardi el seu material, arxius, ordinador. etc.

▶ **Assegurança de Responsabilitat Civil d'Administradors i Alts Càrrecs**

Cobriria els bens personals dels membres de junta en cas d'haver de fer front a alguna responsabilitat subsidiària derivada de l'activitat de l'AMPA.

**NOVETAT: FAPAES HA CONTRACTAT AQUESTA PÒLISSA
PER A LES SEVES AMPA!!**

OBLIGACIONS LABORALS

OBLIGACIONS SOBRE PERSONES ENCARREGADES D'ACTIVITATS ORGANITZADES PER UNA AMPA I ASSOCIACIONS

- **Una persona associada que ho faci de forma voluntària.** No pot existir cap contraprestació, del contrari s'entendria que existeix una relació laboral. No obstant, es poden reemborsar despeses que s'hagin pogut realitzar per al desenvolupament de l'activitat, i s'haurà d'aportar el justificant de la despesa.
- **Una persona voluntària externa a l'associació.** La Llei del Voluntariat obliga als voluntaris a rebutjar qualsevol contraprestació material que pugui rebre del beneficiari o d'altres persones relacionades amb la seva acció. Deu existir un acord de voluntariat, segons indica aquesta Llei, i s'ha de complir tot el que en aquesta s'estipula, incloent la necessària contractació d'una assegurança de voluntariat. "Aquest punt queda pendent del desplegament de la Llei del voluntariat ja que quedaria modificada"
- **Una persona contractada a través d'una empresa externa que presti els serveis.** Les obligacions laborals són de l'empresa. Es deu signar un contracte de prestació de serveis entre l'associació i l'empresa. L'associació haurà d'exigir el "*Certificat de estar al corrent de les obligacions amb la Seguretat Social*".
- **Una persona que estigui donada d'alta com autònoma a la Seguretat Social per que es dedica a aquesta activitat.** Es deu signar un contracte de prestació de serveis entre l'associació i la persona autònoma. L'associació haurà d'exigir còpia, de forma mensual, del pagament del seu rebut d'autònoms a la Seguretat Social. La resta d'obligacions fiscals i laborals van a compte de la persona autònoma.
- **Una persona contractada directament per l'associació.** Per a contractar personal, l'associació deu fer l'alta a la Seguretat Social d'un compte de cotització per a realitzar mensualment les cotitzacions oportunes. El contracte s'haurà de fer segons la legislació. S'hauran d'emetre les nòmines, on s'hauran de realitzar les retencions fiscals oportuns. L'associació haurà de donar-se de alta en una activitat econòmica, segons el que estipuli l'Agència Tributària. Es deuran presentar tots els tributs que corresponguin. A tots els efectes, l'associació es converteix en una empresa i està sotmesa a l'Estatut dels Treballadors i a la legislació laboral i de Seguretat Social vigent.

S'ha de tenir en compte que:

- Els pagaments a empreses, autònoms o contractats, s'ha de fer a través d'una entitat bancària, per a que quedi constància legal dels pagaments.
- Del pagament a persones contractades laboralment s'haurà de retenir la quantitat de l'IRPF que correspongui. L'associació haurà d'estar donada d'alta en el cens d'obligats a retenir IRPF, fer les declaracions i els pagaments trimestrals que corresponguin, i presentar el resum anual de retencions.
- Si una persona autònoma fa l'alta només per a realitzar una activitat concreta en la associació, aquesta persona haurà de tenir capacitat per a autoorganitzar-se la feina encarregada i les seves pròpies eines i materials per poder-lo fer, sense que les seves funcions siguin similars a la d'altres treballadors amb contracte laboral a l'associació, per que si tot l'anterior no existís, estaríem sota la fórmula de fals autònom i s'incorreria en una il·legalitat per ambdues parts: l'associació i la persona que actua com a fals autònom. Per tant, s'haurà de valorar en cada cas si aquest autònom realment disposa de medis i organització propis per a realitzar la activitat.
- No es realitzin pagaments a persones que no corresponguin al reemborsament de despeses realment efectuades, normalment en concepte de gratificació, ja siguin associades al AMPA o voluntàries externes. En qualsevol cas, si s'abonen quantitats en concepte de dietes, aquestes hauran d'obeir a desplaçaments efectuats per aquesta persona i dintre dels límits establerts en el reglament de l'IRPF (ja que en cas d'abonar-se quantitats superiors, l'excés sobre el límit es deurà incloure en la base de cotització). Recordar que les dietes tenen com a finalitat compensar per despeses corresponents a manutenció o desplaçaments. Si l'activitat és regular, generant una obligació permanent durant el curs escolar, la gratificació no podrà realitzar-se, ja que aquest pagament per dietes emascararia una relació laboral que hauria de regularitzar-se. Fer-lo per la via de la gratificació seria una actuació il·legal. Si l'activitat és puntual, no generarà cap obligació si es realitza per raons d'amistat, benevolència o bon veïnatge, això és, sense que existeixi cap contraprestació econòmica.
- Els contractes que es realitzin hauran de tenir sempre durades coincidents amb la de l'activitat a desenvolupar, havent-se de signar un de nou per cada curs escolar o per cada període de realització si aquest no coincideix en tot o en part amb el curs escolar. En cap cas es deuen signar contractes que afectin a períodes que s'estenguin més enllà d'un any complet.

(1) Aquest document ha estat elaborat per CEAPA (Confederació Espanyola d'Associacions de pares i mares d'alumnes) i ha estat revisat per la Subdirecció General de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, ajustant la redacció final del mateix a les seves indicacions.

OBLIGACIONS DAVANT L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA D'UNA ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES

(1) Les associacions, federacions i per tant les AMPA, hauran de:

- Donar-se d'alta al cens a l'Agència Tributària per obtenir un CIF
- Declarar-se exemptes de realitzar l'impost d'associacions en tant que no realitzin activitat econòmica i els seus ingressos anuals no superin els 75.000 euros, que els ingressos corresponents a rendes no exemptes no superin 2.000 euros anuals, i que totes les rendes no exemptes que obtinguin estiguin sotmeses a retenció.
- Realitzar anualment la declaració d'operacions amb tercers, model 347, si es reben ingressos o s'adquireixen serveis per part d'una persona física o jurídica per import anual superior a 3.005,06 euros. Les quotes de una única persona física o jurídica, en el cas de que superi aquesta quantitat, també s'ha de declarar. Les quotes menors, encara que globalment superin aquesta quantitat, no s'han de declarar. De la mateixa manera s'ha de fer amb les subvencions o convenis amb les Administracions públiques que superin aquesta quantitat anual, s'hauran de declarar.

Guia: <http://www.suport.org/publicos/guia-model-347.pdf>

Excel: <http://www.suport.org/publicos/excel-model-347.xlsx>

- Si es reben donacions de tercers, anualment se deu fer la declaració informativa corresponent. Les quotes dels associats no es consideren donacions.
- En el cas que es pagui lloguer mensual per la seu de l'associació, es deurà realitzar la retenció de l'IRPF i abonar l'IVA corresponent. Trimestralment es deurà realitzar l'ingrés de les quantitats retingudes de IRPF, presentant les declaracions corresponents. Anualment se deuran presentar els resums anuals.
- Si el local és propietat de l'associació, es deu abonar anualment l'impost de Bens Immobles que correspongui.
- Si l'associació té relació contractual amb persones autònomes o contractades laboralment que realitzin activitats de l'associació, deuran retenir-se la quantitat de IRPF que sigui oportuna. L'associació deurà estar donada d'alta en el cens d'obligats a retenir IRPF, fer les declaracions i els pagaments trimestrals que corresponguin, y presentar el resumen anual de retencions.

S'ha de tenir en compte que:

- No es deuran fer declaracions per IVA, donat que les associacions són considerades consumidor final, malgrat que es realitzi una activitat econòmica determinada y es declari per ella.
- En el cas que es superin els 75.000 euros d'ingressos anuals, la declaració de l'Impost de Societats haurà de presentar-se encara que no existeixi activitat econòmica, és a dir, encara que el resultat sigui igual a zero.
- Amb relació als ingressos corresponents a rendes no exemptes, el límit de 2.000 euros es deu entendre com a límit anual. Entre d'altres, les rendes no exemptes estan lligades a les activitats de caràcter mercantil per la que s'obtingui un lucre de les mateixes, amb independència que es reverteixi el possible benefici en les activitats de l'associació. Es consideren exemptes les quantitats obtingudes per actuacions que constitueixin el seu objecte social o finalitat específica.

Per a facilitar la presentació de les declaracions de les AMPA, les seves federacions i confederacions poden convertir-se en col·laboradors socials. Aquesta possibilitat exigeix l'acord prèvi entre l'entitat que desitja ser considerada com un col·laborador social de la Agència Tributària i aquesta última.

(1) Aquest document ha estat elaborat per CEAPA (Confederació Española d'Associacions de pares i mares d'alumnes) a la qual FAPAES en forma part. I ha estat revisat pel Departament de Gestió Tributària de la Agencia Tributaria, ajustant la redacció final del mateix a les seves indicacions

DARRERES LLEIS APROVADES QUE PODEN AFECTAR A LES AMPA

Llei 19/2013, de Transparència, accés a la informació pública i al bon govern

És obligatori el compliment de la Llei per a aquelles entitats privades (empresa o tercer sector) que rebin ajuts o subvencions públiques en **una quantia superior a 100.000€** o bé, quan **més del 40% del total dels seus ingressos anuals** provinguin d'ajuts públics, sempre i quan assoleixin com a mínim la quantitat de 5.000€.

Més informació i font de xarxanet.org:

<http://xarxanet.org/juridic/noticies/nova-guia-de-transparencia-per-a-entitats-ja-disponible-gratuitament>

<http://xarxanet.org/biblioteca/transparencia-i-qualitat-de-la-informacio-de-les-entitats-sense-anim-de-lucre-manual-i>

<http://xarxanet.org/general/recursos/per-que-un-portal-de-transparencia-i-com-construir-lo>

Llei 25/2015, del voluntariat i foment de l'associacionisme (encara no aprovat el desplegament de la llei)

http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=700159&language=ca_ES

Llei estatal 26/2015, de protecció de la infància i l'adolescència (encara no aprovat el desplegament)

La Llei estatal 26/2015, de protecció de la infància i l'adolescència, preveu que les persones que fan activitat amb menors, tot i ser voluntaris, han d'aportar certificació negativa conforme no han estat condemnats per delictes sexuals.

Més informació a xarxanet.org. font:

<http://xarxanet.org/juridic/noticies/obligacions-del-voluntariat-respecte-als-menors-dedat>

**Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes d'estudis sufragats
amb fons públics no universitaris de Catalunya**

Tel. 93 278 21 43

fapaes@fapaes.net

www.fapaes.net